

DANMARKS STATISTIK

STATISTISKE MEDDELELSER

FJERDE RÆKKE ELLEVTE BIND

SJETTE HÆFTE

COMMUNICATIONS STATISTIQUES 4me SÉRIE TOME II 6me LIVRAISON

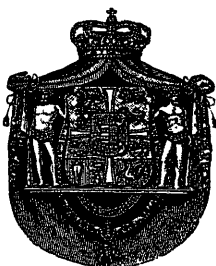

HØSTEN I DANMARK I AARET 1901

RÉCOLTES EN DANEMARK 1901

UDGIVET AF STATENS STATISTISKE BUREAU

PUBLIÉ PAR LE BUREAU DE STATISTIQUE DE L'ÉTAT

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1902

F o r o r d.

Avant-propos.

Den foreløbige Redegørelse for Høstens Udfald i 1901 udkom i November Maaned f. A. og findes i «Statistiske Meddelelser», Fjerde Række, 10de Bind (IV). Nærværende Opgørelse af Høstudbyttets Mængde og Værdi er foretagen paa sædvanlig Maade; der er fra hvert af Landets By- og Sogneraad indhentet Oplysning om det gennemsnitlige Udbytte pr. Td. Land af de forskellige Sædarter m. m., og disse Foldtal ere derefter kombinerede med Tallene for de til de paa-gældende Afgrøder anvendte Arealer. For Københavns, Maribo og Bornholms Amters Vedkommende har man med Hensyn til Arealerne anvendt de i Juli 1901 indsamlede Oplysninger; for Landets øvrige Amters foreligge Listerne om Arealbenyttelsen i 1901 endnu ikke fuldstændig bearbejdede. For ikke at udsætte Høstberetningen alt for længe har man derfor for disse Amters Vedkommende anvendt følgende Fremgangsmaade. Paa Grundlag af Arealopgørelsen af 1896 har man udregnet Mængdeudbyttet for hvert Sogn i de enkelte Amters; man har derefter «opgjort» Arealbenyttelsen 1901 i hvert 5te Sogn og herpaa anvendt de foreliggende Foldopgivelser; for hvert 5te Sogn blev der saaledes udfundet et Mængdeudbytte udregnet baade med Arealet 1896 og 1901 som Grundlag, hvilke Tal sammenlignedes, og de paa denne Maade udfundne Forholdstal for hver enkelt Afgrøde bleve derefter overførte paa Afgrødetallene for hele Amtet. Man har Grund til at antage, at denne Beregningsmaade har givet ret paalidelige Resultater, men ved det herved forvoldte forøgede Arbejde har det ikke kunnet undgaas, at den her foreliggende Beretning udkommer noget senere end sædvanlig.

Angaaende Høstudbyttet for de foregaaende Aar skal man hen-vise til «Statistiske Meddelelser», Fjerde Række, 2det Bind (III), ved hvilken der er taget Hensyn til de fra Tælling til Tælling skete Forandringer i Arealets Benyttelse, og som indeholder reviderede Tabeller for Høstudbyttets Mængde og Værdi for Aarene 1875—96. Høstudbyttet for 1897 findes offentliggjort i «Statistiske Meddelelser», Fjerde Række, 3die Bind; for 1898 i 5te Bind; for 1899 i 6te Bind; for 1900 i 9de Bind.

I øvrigt skal det bemærkes, at det for 1901 udsendte Skema til Udfyldning af Oplysninger om Gennemsnitsudbyttet af Høsten i 1901 pr. Td. Land er ganske i Overensstemmelse med det i de nærmest foregaaende Aar anvendte.

Statens Statistiske Bureau i Maj 1902.

V. Falbe Hansen.

Høstudbyttet i 1901.

Produit de la récolte 1901.

Som Hovedresultat af de foretagne Beregninger over Høst-udbyttets Mængde og Værdi her i Landet i 1901 fremgaar det, at der blev indhøstet:

	Mængde quantité	Værdi valeur Kr.	pCt. af den samlede Værdi pct. de la valeur totale
af Hvede (<i>froment</i>)	238571 Tdr.	2,847521	0,84
- Rug (<i>seigle</i>)	4,206093 —	42,082246	12,46
- 2-radet Byg (<i>orge à 2 rangs</i>)	4,380666 —	41,645742	12,33
- 6-radet Byg (<i>orge à 6 rangs</i>)	1,263629 —	11,954516	3,54
- hvid Havre (<i>avoine blanche</i>)	7,767331 —	55,919745	16,55
- graa Havre (<i>avoine grise</i>)	1,708299 —	12,475025	3,69
- Blandsæd til Modenhed (<i>graines mélangées</i>)	3,320093 —	26,484202	7,84
- Boghvede (<i>sarrasin</i>)	106063 —	1,058301	0,31
- Ærter og anden Bælgsæd (<i>légumes à cosse</i>)	120354 —	1,423105	0,42
- Kartoffler (<i>pommes de terre</i>)	5,573074 —	13,187971	3,90
- Sukkerroer (<i>betteraves à sucre</i>)	8,972055 Ctn.	6,100999	1,81
- Cikorierødder (<i>racines de chicorée</i>)	313838 —	360913	0,09
- Gulerødder (<i>carottes</i>) . . .	2,444272 Tdr.	2,314664	0,69
- Runkelroer (<i>betteraves</i>) . .	24,772737 —	23,680546	7,01
- Andre Foderroer (<i>autres racines fourragères</i>)	34,687040 —	27,467853	8,13
- Raps (<i>colza</i>)	4636 —	94342	0,03
- Humle (<i>houblon</i>)	2829 Ctn.	169740	0,05
- Tobak (<i>tabac</i>)	2659 —	53180	0,02
- Agerhø (<i>trèfle et herbes</i>) .	1,949271) Læs à	39,923193	11,82
- Enghø (<i>foin</i>)	1,385681) 1000 Pd.	28,637373	8,47
Tilsammen (<i>total</i>)		337,881177	100,00
- Halm (<i>paille</i>)	5,994662 { Læs à 1000 Pd. }	61,594053	
		399,475230	

Medregnes Halmen, bliver altsaa Høstudbyttets Totalværdi for 1901 omtrent 400 Mill. Kr. Fradraget Halmen, var Værdien ca. 338 Mill. Kr. Af dette sidste Beløb faldt paa Sædafgrøderne 58,0 pCt., paa Rodfrugterne 21,6 pCt., paa Handelsplanter som Raps, Humle og Tobak 0,1 pCt., paa det samlede Høudbytte 20,3 pCt. Af Høstens Totalværdi udgjorde Værdien af Halmagrøden mellem $\frac{1}{6}$ og $\frac{1}{7}$ (15,4 pCt.).

Høstudbyttets Fordeling paa de enkelte Amter — opgjort saavel i Mængde som i Værdi for hver Afgrøde for sig — fremstilles i omstaaende to Tabeller, hvoraf Tabel I angiver de forskellige Høstafgrøder (ekskl. Halmen), medens Tabel II angiver Halmudbyttet.

Tabel I. Høstudbyttets Mængde og Værdi i Danmark
Quantité et valeur du produit de la récolte en Danemark

Amt <i>bailliage</i>	Hvede <i>froment</i>		Rug <i>seigle</i>		Byg, 2-radet <i>orge à deux rangs</i>		
	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	
Københavns	6533	77868	207811	2,013686	225012	2,110613	
Frederiksborg. . . .	4124	49158	216110	2,094106	231931	2,175513	
Holbæk	10325	123074	281321	2,726000	497123	4,663014	
Sorø	5593	66668	227546	2,204921	398912	3,741795	
Præstø	21855	260512	214193	2,075530	408362	3,830436	
Bornholms	4501	53652	78813	771579	67349	633081	
Maribo	36435	438066	126553	1,269303	678067	6,475632	
Svendborg	38984	464689	213445	2,132316	367501	3,583135	
Odense	29308	349351	294807	2,945122	397090	3,871628	
Øernes Amter <i>les</i>	1901 1900 1899	157658 760353 776609	1,883038 7,979434 8,424156	1,860599 2,367931 2,231523	18,232563 22,395959 23,546179	3,271347 3,232815 3,127012	31,084847 29,690519 32,122034
Vejle	13546	161468	217763	2,216827	184315	1,821032	
Aarhus	24346	290204	263679	2,570870	293154	2,796689	
Randers	25852	308156	274174	2,673197	248770	2,373266	
Aalborg	4885	58229	294501	2,965625	109058	1,007696	
Hjørring	5364	63939	310622	3,180769	65479	618122	
Thisted	1624	19358	110778	1,114427	50825	468607	
Viborg	3162	37691	302159	3,042741	114159	1,054849	
Ringkøbing	1705	20324	340102	3,622086	23595	224388	
Ribe	429	5114	231716	2,463141	19964	196246	
Jyllands Amter <i>Jutland</i>	1901 1900 1899	80913 152526 148993	964483 1,598472 1,613594	2,345494 2,686614 2,418749	23,849633 26,803173 26,186721	1,109319 1,255466 1,201687	10,560895 11,611416 12,090454
Danmark <i>Danemark</i>	1901 1900 1899	238571 912879 925602	2,847521 9,577906 10,037750	4,206093 5,054545 4,650272	42,082246 49,199132 49,732900	4,380666 4,488281 4,328699	41,645742 41,301935 44,212488

amtsvis 1901, for Landets Hoveddele 1899—1901.
par bailliage 1901, principales parties du pays 1899—1901.

Byg, 6-radet <i>orge à six rangs</i>		Havre, hvid <i>avoine blanche</i>		Havre, graa <i>avoine grise</i>		Blandsæd <i>graines mélangées</i>	
Udbytte Tønder tonneaux	Værdi Kr. valeur	Udbytte Tønder tonneaux	Værdi Kr. valeur	Udbytte Tønder tonneaux	Værdi Kr. valeur	Udbytte Tønder tonneaux	Værdi Kr. valeur
149063	1,398211	331614	2,394255	16125	116425	97430	773594
42777	401248	311881	2,251781	1804	13025	140740	1,117476
80958	759386	430493	3,108159	3572	25790	169768	1,347958
60940	571617	394326	2,847034	2294	16563	285376	2,265885
57993	543974	396861	2,865336	2149	15516	281358	2,233983
15780	148332	101800	703438	6806	47029	104580	809449
18899	180518	332793	2,309490	17357	120188	210081	1,639210
36402	354920	390383	2,783431	2454	17497	262732	2,101856
34745	338764	454542	3,240884	5343	38096	354846	2,838768
497557	4,696970	3,144693	22,503808	57904	410129	1,906911	15,128179
420344	3,842149	3,416505	23,048419	32933	220266	1,836099	13,855698
381824	3,894410	3,242028	22,514476	32642	223959	1,762630	14,144962
100769	995598	626219	4,753002	156853	1,190514	240699	2,009837
20281	193481	849106	6,113563	56877	409514	148225	1,182836
31095	296646	758433	5,460718	11861	85399	122279	975786
91795	848186	496773	3,452572	172383	1,198062	144312	1,112646
125239	1,182256	256478	1,833818	293166	2,096137	284630	2,251423
117160	1,080215	523269	3,683814	125498	883506	93219	724312
104023	961173	599089	4,163669	327179	2,273894	110703	853520
85120	809491	256230	1,965284	329197	2,554941	160419	1,328269
90590	890500	257041	1,989497	177381	1,372929	108696	917394
766072	7,257546	4,622638	33,415937	1,650395	12,064896	1,413182	11,356023
873818	8,142103	4,793405	32,902726	1,973051	13,738817	1,082355	8,380461
784638	7,753084	4,318528	30,333948	1,797666	12,793479	987855	7,961483
1,263629	11,954516	7,767331	55,919745	1,708299	12,475025	3,320093	26,484202
1,294162	11,984252	8,209910	55,951145	2,005984	13,959083	2,918454	22,236159
1,166462	11,647494	7,560556	52,848424	1,830308	13,017438	2,750485	22,106445

Tabel I (fortsat). Høstudbyttets Mængde og Værdi i
Quantité et valeur du produit de la récolte en Danemark par

Amt <i>bailliage</i>	Boghvede <i>sarrasin</i>		Ærter og anden Bælgssæd <i>légumes à cosse</i>		Sukkerroer <i>betteraves à sucre</i>	
	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Centner <i>p. 50 kilos</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>
Københavns	494	4937	8129	96586	5410	3680
Frederiksborg	317	3164	1909	22679	"	"
Holbæk	1216	12136	4797	56988	"	"
Sorø	1264	12615	7671	91131	3900	2652
Præstø	3912	39042	19957	237089	1,165102	792269
Bornholms	108	1078	2749	32658	1920	1306
Maribo	1024	10220	30882	360163	5,677460	3,860673
Svendborg	745	7435	9483	112658	246990	167953
Odense	2112	21078	7662	91025	1,844363	1,254167
Øernes	11192	111705	93239	1,100977	8,945145	6,082700
Amter	1901	6670	81596	930599	7,609376	5,935313
Iles	1899	5421	90783	1,049458	6,601694	5,083305
Vejle	12425	124002	2894	34381	24600	16728
Aarhus	6335	63223	5087	60434	1510	1027
Randers	3074	30679	977	11607	800	544
Aalborg	2542	25369	2249	26718	"	"
Hjørring	1785	17814	349	4146	"	"
Thisted	234	2335	4054	48162	"	"
Viborg	12804	127784	3886	46166	"	"
Ringkøbing	14525	148446	4194	49825	"	"
Ribe	41147	406944	3425	40689	"	"
Jyllands	94871	946596	27115	322128	26910	18299
Amter	1901	111611	20870	237707	33183	25882
Jutland	1899	76924	19733	227597	32515	25037
Danmark	106063	1,058301	120354	1,423105	8,972055	6,100999
Danmark	1901	118281	102466	1,168306	7,642559	5,961195
Danmark	1899	82345	110516	1,277055	6,634209	5,108342

Danmark amtsvis 1901, for Landets Hoveddele 1899—1901.

bailliage 1901, principales parties du pays 1899—1901 (suite).

Cikorierødder <i>racines de chicorée</i>		Gulerødder <i>carottes</i>		Runkelroer <i>betteraves fourrag.</i>		Andre Foderroer <i>autres racines fourragères</i>	
Udbytte Centner <i>p. 50 kilos</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>
5566	6401	43225	40632	1,900610	1,786573	224084	174786
"	"	279604	262828	517506	486456	186765	145679
55989	64387	172524	162173	3,814787	3,585900	100083	78065
19802	22772	130118	122311	2,323101	2,183715	95675	74627
"	"	96554	90761	2,364395	2,222531	116668	91001
800	920	84930	79834	773400	726996	75595	58964
4000	4600	68550	65808	2,321760	2,228890	122130	97704
6338	7289	41525	40695	3,210361	3,146154	421751	341618
81326	93525	65377	64069	3,275263	3,209758	587284	475700
173821	199894	982407	929111	20,501183	19,576973	1,930035	1,538144
124765	155958	1,553390	1,778480	15,094300	17,320158	1,695271	1,303561
103120	123744	1,259689	1,609010	11,499344	14,756284	1,396535	1,193146
53720	61778	199410	197416	1,387003	1,373133	2,793342	2,290540
15908	18294	230979	219430	1,376693	1,307858	5,218096	4,174477
"	"	93109	88454	771461	732888	4,470790	3,576632
"	"	293203	269747	140005	123805	2,666646	2,053317
"	"	67302	63264	67279	63242	3,258514	2,574226
"	"	80671	74217	131289	120786	2,255313	1,736591
"	"	159391	146640	155474	143036	5,150781	3,966101
2109	2425	155329	147563	122601	116471	4,528798	3,577750
68280	78522	182471	178822	119749	117354	2,414725	1,980075
140017	161019	1,461865	1,385553	4,271554	4,103573	32,757005	25,929709
78825	98532	898772	1,050514	1,278639	1,486665	16,436127	12,682756
67210	80652	766275	956672	1,143528	1,450527	13,596231	11,271777
313338	360913	2,444272	2,314664	24,772737	23,680546	34,687040	27,467853
203590	254490	2,452162	2,828994	16,372939	18,806823	18,131398	13,986317
170330	204396	2,025964	2,565682	12,642872	16,206811	14,992766	12,464923

Tabel I (fortsat). Høstudbyttets Mængde og Værdi i
Quantité et valeur du produit de la récolte en Danemark par

Amt <i>bailliage</i>	Kartofler <i>pommes de terre</i>		Raps <i>colza</i>		Humle <i>houblon</i>	
	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Tønder <i>tonneaux</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Centner <i>p. 50 kilos</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>
Københavns	154443	362941	"	"	"	"
Frederiksborg	405303	952462	360	7326	"	"
Holbæk	183675	431636	912	18559	"	"
Sorø	110359	259344	53	1079	84	5040
Præstø	60504	142184	360	7326	108	6480
Bornholms	167065	392603	18	366	"	"
Maribo	77415	185022	"	"	"	"
Svendborg	134210	327472	549	11172	576	34560
Odense	165546	403932	1141	23219	1873	112380
Øernes Amter Iles	{ 1901 1,458520 1900 1,846436 1899 1,544131	{ 3,457596 6,345454 5,903254	{ 3393 4868 4960	{ 69047 91179 84866	{ 2641 4499 3193	{ 158460 224950 247460
Vejle	266456	658146	"	"	72	4320
Aarhus	174935	418095	144	2930	16	960
Randers	248961	595017	516	10501	60	3600
Aalborg	891772	2,059993	117	2381	24	1440
Hjørring	396203	935039	"	"	"	"
Thisted	388484	897398	207	4212	"	"
Viborg	433318	1,000965	"	"	"	"
Ringkøbing	847047	2,015972	259	5271	"	"
Ribe	467378	1,149750	"	"	16	960
Jyllands Amter Jutland	{ 1901 4,114554 1900 4,063612 1899 3,230545	{ 9,730375 14,140134 11,947496	{ 1243 1517 1334	{ 25295 27124 22825	{ 188 184 169	{ 11280 9200 13099
Danmark Dunemark	{ 1901 5,573074 1900 5,910048 1899 4,774676	{ 13,187971 20,485588 17,850750	{ 4636 6385 6294	{ 94342 118303 107691	{ 2829 4683 3362	{ 169740 234150 260559

¹⁾ For Københavns, Bornholms og Maribo Amter ifølge Arealopgørelsen af 1901, for de øvrige

Danmark amtsvis 1901, for Landets Hoveddele 1899—1901.

bailliage 1901, principales parties du pays 1899—1901 (suite).

Tobak <i>tabac</i>		Agerhe <i>trèfle et herbes</i>		Enghe <i>foin</i>		Den samlede Værdi (i Kroner) <i>valeur totale en couronnes</i>	Det i 1901 til Hest- afgrøderne anvendte Areal ¹⁾ <i>terrain y employé</i> Tdr. Ld. tnx. de sol à 0,55 ha.
Udbytte Centner <i>p. 50 kilos</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Læs à 1000 Pd. <i>p. 500 kilos</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>	Udbytte Læs à 1000 Pd. <i>p. 500 kilos</i>	Værdi Kr. <i>valeur</i>		
"	"	143906	2,945762	28245	578181	14,885131	135104
"	"	135055	2,764576	24949	510706	13,258183	134170
"	"	142306	2,913004	84115	1,721834	21,798063	189219
"	"	118710	2,429994	30583	626034	17,545797	157378
"	"	172332	3,527636	51728	1,058872	20,040478	182576
"	"	47955	954305	12524	249228	5,664818	54112
56	1120	109612	2,197815	56225	1,127864	22,572286	191847
"	"	124763	2,566375	46883	964383	19,165608	169329
1603	32060	132740	2,730462	67238	1,383086	23,517074	195121
1659	33180	1,127379	23,029929	402490	8,220188	158,447438	1,408856
1855	38028	765742	14,869763	306761	5,955722	156,047308	} 1,382163 ²⁾
1659	32351	895450	18,423259	293491	6,031821	159,461855	
1000	20000	94569	2,036071	89348	1,923662	21,888455	206913
"	"	105850	2,175218	94993	1,952106	23,951209	227439
"	"	66366	1,363821	110010	2,260706	20,847617	213847
"	"	114830	2,280524	108513	2,155068	19,646378	250722
"	"	172233	3,510109	102849	2,096063	20,490367	284667
"	"	69457	1,389835	52162	1,043762	13,291537	130277
"	"	81896	1,626455	111135	2,207141	21,651825	247323
"	"	84166	1,802836	178291	3,818993	22,210335	273640
"	"	32525	708395	135890	2,959684	15,456016	207465
1000	20000	821892	16,893264	983191	20,417185	179,433739	2,006293
1484	30422	550928	10,923069	926357	18,538984	163,529942	} 1,915252 ²⁾
1400	27300	730990	15,099481	880718	18,381799	158,994543	
2659	53180	1,949271	39,923193	1,385681	28,637373	337,881177	3,415149
3339	68450	1,316670	25,792832	1,233118	24,494706	319,577250	} 3,297415 ²⁾
3059	59651	1,626440	33,522740	1,174209	24,413620	318,456398	

Amter beregnet pr. 1901, jfr. Forordet.

²⁾ Ifølge Arealopgørelsen 1896.

Tabel II. Halmudbyttets Mængde og Værdi i Danmark
Quantité et valeur de la paille produite en Danemark,

Amt bailliage	Hvede <i>froment</i>	Rug <i>seigle</i>	Byg, 2-radet <i>orge à deux rangs</i>	Byg, 6-radet <i>orge à six rangs</i>	Havre, hvid <i>avoine blanche</i>	
	Læs à 1000 ₧ p. 500 kilos	Læs à 1000 ₧ p. 500 kilos	Læs à 1000 ₧ p. 500 kilos	Læs à 1000 ₧ p. 500 kilos	Læs à 1000 ₧ p. 500 kilos	
Københavns	2034	81406	42637	25306	59784	
Frederiksborg	1097	94661	51711	7250	74319	
Holbæk	2593	121071	124198	16032	92958	
Sorø	1820	93407	89859	8141	80120	
Præstø	4311	107812	102111	11056	87074	
Bornholms	1256	44736	19990	4236	29668	
Maribo	8666	51639	151137	3986	64171	
Svendborg	10286	93389	83011	9743	97074	
Odense	8710	137351	97291	6032	103539	
Øernes Amter <i>Iles</i>	1901	40773	825472	761945	91782	688707
	1900	169709	823775	594088	62372	631097
	1899	164243	766470	533343	54461	514997
Vejle	3926	94564	39947	19196	130206	
Aarhus	5564	107341	61884	4288	162234	
Randers	6381	118185	58544	5441	163423	
Aalborg	713	117329	30764	24457	131035	
Hjørring	1784	118474	17255	31027	67214	
Thisted	447	35253	8267	19498	78020	
Viborg	957	111642	21973	17713	103033	
Ringkøbing	556	129563	5241	25176	54468	
Ribe	99	91552	5828	21193	64838	
Jyllands Amter <i>Jutland</i>	1901	20427	923903	249703	167989	954471
	1900	36695	909921	262647	181972	951353
	1899	31108	868954	233545	168862	768766
Danmark <i>Danemark</i>	1901	61200	1,749375	1,011648	259771	1,643178
	1900	206404	1,733696	856735	244344	1,582450
	1899	195351	1,635424	766888	223323	1,283763

amtsvis 1901, for Landets Hoveddele 1899—1901.
par bailliage 1901, principales parties du pays 1899—1901.

Havre, graa <i>avoine grise</i>	Blandsæd <i>graines mêlanguées</i>	Boghvede <i>sarrasin</i>	Ærter og anden Bælg­sæd <i>légumes à cosse</i>	Tilsammen <i>total</i>	Samlet Værdi <i>valeur</i> Kr.
Læs à 1000 fr p. 500 kilos	Læs à 1000 fr p. 500 kilos	Læs à 1000 fr p. 500 kilos	Læs à 1000 fr p. 500 kilos	Læs à 1000 fr p. 500 kilos	
3118	17624	163	2528	234600	2,402304
355	32833	64	722	263012	2,693243
773	39960	401	1874	399860	4,094566
415	60815	417	3143	338137	3,462523
400	65044	1291	8976	388075	3,973888
1811	29926	54	1544	133221	1,325549
3442	40373	338	11557	335309	3,359780
446	66608	369	4718	365644	3,758820
1934	77304	813	3271	436245	4,484599
12694	430487	3910	38333	2,894103	29,555272
6909	339952	2621	38737	2,669260	25,914703
5684	298168	1822	34233	2,373421	24,386651
39023	51101	4143	1760	383866	4,134237
17098	37660	1379	1958	399406	4,101900
2650	28839	1286	335	385084	3,954813
42605	36197	951	987	385038	3,823427
71128	72204	292	98	379476	3,866860
20380	22683	116	2030	186694	1,868807
57332	24702	3716	1550	342618	3,402197
100395	39975	6073	1808	363255	3,890461
49037	26810	13761	2004	275122	2,996079
399648	340171	31717	12530	3,100559	32,038781
440788	229422	34578	9483	3,056859	30,369098
405914	210956	29026	8644	2,725775	28,138296
412342	770658	35627	50863	5,994662	61,594053
447697	569374	37199	48220	5,726119	56,283801
411598	509124	30848	42877	5,099196	52,524947

Ved Værdiberegningen i foranstaaende Tabeller er der, paa Foranledning af «Statens Planteavlsudvalg», foretaget nogle Forandringer fra den i de foregaaende Aar anvendte Værdiansættelsesmaade for Rodfrugternes Vedkommende. Efter foregaaende mundtlig Forhandling henvendte Bureauet sig nemlig om denne Sag til det kgl. danske Landhusholdningsselskab, som i sin Svarskrivelse — efter Forhandling med Planteavlsudvalget — foreslog 1 Td. Kartoffler sat lig med $\frac{1}{4}$ Td. Byg (tidligere ansat lig $\frac{3}{8}$ Td.), 1 Td. Gulerødder og Runkelroer lig $\frac{1}{10}$ Td. Byg (tidligere $\frac{1}{8}$ Td.). Endvidere foresloges Gruppen «Andre Foderroer» opløst i tre Dele: 1) Kaalroer, 2) Turnips og 3) Andre Foderroer, hvoraf 1) skulde sættes lig $\frac{1}{10}$, 2) og 3) lig $\frac{1}{12}$ Td. Byg. Da Bureauet savnede det til en saadan i det enkelte gaaende Beregning nødvendige Materiale, kunde Delingen imidlertid ikke træde i Kraft før næste Høstberetning, altsaa for Høsten 1902, og for Høsten i 1901 har man derfor som hidtil sat 1 Td. «Andre Foderroer» til $\frac{1}{12}$ Td. Byg. I øvrigt har man anvendt den tidligere Fremgangsmaade, saaledes at for Hvede, Rug, Byg, Havre, Ærter og Boghvede ere de paagældende Egenes Kapitelstakster lagte til Grund, 1 Td. Blandsæd er sat lig $\frac{1}{3}$ Td. Byg + $\frac{2}{3}$ Td. Havre, 1 Læs Hø lig 0,72 Td. Byg + 1,90 Td. Havre og 1 Læs Halm lig 0,36 Td. Byg + 0,95 Td. Havre, altsaa det halve af Høets Værdi. Ved Udregningen af Halmafgrøden maa det af Sogneraadene opgivne Læsudbytte, for at undgaa Dobbelregning, formindskes med Vægten af Kærneudbyttet; til Brug ved denne Beregning er 1 Td. Hvede sat lig 215 ø , 1 Td. Rug 205 ø , 1 Td. 2-radet Byg 190 ø , 1 Td. 6-radet Byg 180 ø , 1 Td. Havre 140 ø , 1 Td. Blandsæd 155 ø , 1 Td. Boghvede 170 ø og 1 Td. Ærter og Bælgsæd lig 225 ø ; disse Værdiangivelser ere ogsaa blevne reviderede, men Afvigelserne fra de tidligere anvendte Tal ere ret ubetydelige.

Endelig skal nævnes, at for de forskellige Slags Handelsplanter har Landhusholdningsselskabet som sædvanlig meddelt Bureauet de forskellige Værdidata; paa Grundlag heraf er 1 Td. Raps regnet til 20 Kr. 13 Øre, 1 Centner Sukkerroer til 68 Øre (deraf 13 Øre

for Affaldet), 1 Centner Cikorierødder til 1 Kr. 15 Øre, 1 Centner Humle til 60 Kr. og 1 Centner Tobak til 20 Kr.

Vende vi os derefter til det udfundne Udbytte af Høsten udtrykt i Tal i 1901, viser det sig, at Høstens Totalværdi (inkl. Halmudbyttet) var i alt 399,5 Mill. Kr.; deraf faldt 188,0 Mill. Kr. paa Øerne, 211,5 Mill. Kr. paa Jyllands Amter. — I den foreløbige Høstberetning, der udsendtes i November f. A., blev Aarets Resultat anslaaet til en Middelhøst baade kvantitativt og kvalitativt, og man henviser til den deri givne Karakteristik for de enkelte Høstafrøder, idet man samtidig gør opmærksom paa de to væsentligste Afvigelser fra Middelhøsten: Høslættet, hvor Resultatet var over Middelhøst, og Hveden, der var mislykket her som i vore Nabolande. Hvor vidt nu dette foreløbige Resultat bekræftes ved den her foreliggende Beregning af Høstudbyttets Størrelse, er maaske lidt tvivlsomt, idet en summarisk Betragtning af Tallene snarest synes at vise, at man i sin Tid anslog Høsten noget for ringe, og at den maaske nok kan siges i det store og hele at have været lidt over Middelhøst.

En i det enkelte gaaende Sammenligning med tidligere Aars Høstudbytte er der ikke Anledning til at foretage, idet de foregaaende Aars Tal ere udregnede paa Grundlag af Arealopgørelsen i 1896, men indeværende Aars efter Opgørelsen 1901. Man skal derfor i det følgende mere sammenligne det indhøstede «Foldudbytte» end selve Kvantiteten af de indhøstede Afrøder.

Samles Afrøderne i visse Hovedgrupper, nemlig: 1) Sædafgrøder, 2) Rodfrugter, 3) Handelsplanter, 4) Hø og 5) Halm, faas følgende Resultater:

Af Sædafgrøderne (Hvede, Rug, Byg, Havre, Blandsæd, Boghvede og Bælgsæd) indhøstedes i alt 23,11 Mill. Tdr. til en Værdi af 195,89 Mill. Kr. (deraf paa Øerne 11,00 Mill. Tdr. til 95,15 Mill. Kr., i Jylland 12,11 Mill. Tdr. til 100,74 Mill. Kr.). Det samlede Mængdeudbytte er en Del mindre end i de foregaaende Aar, hvilket dels hænger sammen med, at det til Sædafgrøderne anvendte Areal er noget mindre i 1901 end i 1896, dels skyldes et ringere Foldudbytte. Til nærmere Oplysning om dette sidste

Gsntl. Foldudbytte (a: Udbytte i Tdr. pr. Td. Ld.):

Amt:	Hvede		Rug		2-radet Byg		6-radet Byg		hvid Havre		graa Havre		Bland-sæd	
	Tønder pr. Td. Ld.	Td. Ld.	Tønder pr. Td. Ld.	Td. Ld.	Tønder pr. Td. Ld.	Td. Ld.	Tønder pr. Td. Ld.	Td. Ld.	Tønder pr. Td. Ld.	Td. Ld.	Tønder pr. Td. Ld.	Td. Ld.	Tønder pr. Td. Ld.	Td. Ld.
Københavns . . .	11,4		9,9		11,7		12,8		14,6		15,0		13,9	
Frederiksborg . .	12,8		9,8		11,6		12,4		12,3		12,9		13,1	
Holbæk	10,9		11,1		11,7		13,5		13,8		12,5		13,9	
Sorø	11,1		11,3		11,8		13,4		14,0		13,7		13,9	
Præstø	10,2		10,3		11,4		12,4		14,2		14,3		13,1	
Bornholms	10,1		10,1		10,8		11,1		10,9		11,3		12,1	
Maribo	8,7		10,2		11,2		11,6		13,6		13,3		13,1	
Svendborg	10,3		9,9		10,9		11,2		13,3		14,0		12,7	
Odense	10,8		10,6		11,9		12,7		13,9		12,3		13,8	
Øerne	1901	10,4	10,4		11,5		12,5		13,6		13,3		13,3	
	1900	14,7	12,2		12,3		13,3		14,8		13,8		14,4	
	1899	15,0	11,5		11,9		12,1		14,1		13,6		13,8	
	1898	12,1	10,2		11,6		11,5		14,8		13,9		14,0	
	1897	14,1	11,3		10,1		11,2		13,1		12,4		12,7	
Vejle	10,5		7,7		10,4		11,2		13,9		6,8		13,4	
Aarhus	12,3		8,2		10,2		7,3		13,0		6,5		11,9	
Randers	11,4		8,5		9,8		9,5		12,1		12,2		10,6	
Aalborg	14,0		7,5		8,4		9,7		10,8		10,6		11,1	
Hjørring	9,1		7,6		8,8		9,6		10,6		10,4		11,0	
Thisted	11,4		9,0		11,7		12,5		15,5		12,9		12,6	
Viborg	8,0		7,7		9,4		9,9		12,9		10,2		11,6	
Ringkøbing	12,0		6,8		10,7		8,0		14,7		7,5		10,9	
Ribe	9,0		6,5		8,6		7,7		9,4		7,8		9,4	
Jylland	1901	11,1	7,6		9,8		9,5		12,5		9,0		11,4	
	1900	14,5	8,1		10,0		10,1		13,2		9,8		12,1	
	1899	14,2	7,3		9,5		9,1		11,9		8,9		11,0	
	1898	12,2	6,5		9,9		10,0		13,7		10,4		12,4	
	1897	13,9	7,2		8,7		8,6		11,6		8,1		10,6	
Danmark	1901	10,6	8,6		10,9		10,3		12,9		9,1		12,5	
	1900	14,6	9,6		11,5		11,0		13,8		9,9		13,4	
	1899	14,8	8,8		11,1		9,9		12,7		9,0		12,7	
	1898	12,1	7,8		11,1		10,4		14,1		10,4		13,4	
	1897	14,1	8,7		9,7		9,3		12,2		8,1		11,1	

fremsættes hosstaaende Tabel, der angiver, hvor mange Fold pr. Td. Land de 4 Hovedkornsorter og Blandsæd til Modenhed gav i de enkelte Amter i 1901 og i Landets Hoveddele i 1897—1901.

Med Hensyn til Foldudbyttet i de enkelte Amter henvises til selve Tallene, der jo bl. a. vise større eller mindre Fold alt efter Amternes større eller mindre Frugtbarhed. Det samme finder sit naturlige Udtryk i Øernes større Foldudbytte end Jyllands. Hvad der imidlertid giver hosstaaende Tabel sin væsentlige Interesse, er den Karakteristik, man kan udlede af den for Høstaaret 1901 i Sammenligning med de foregaaende Aar for Sædafgrødernes Vedkommende; man gaar dog kun tilbage til Aaret 1897 inkl., da Høstudbyttet for 1896 for Landets Hoveddele beregnedes paa Grundlag af Arealopgørelsen af 1888.

Regner man Gennemsnittet af de 5 Aar 1897—1901 for at svare til en Middelhøst, hvad man efter de foreliggende Høstbetretninger for disse Aar er berettiget til, faa vi som Resultat, at Høsten 1901 for Hvedens Vedkommende staar betydelig under en Middelhøst; her maa det endda ikke overses, at store Arealer bleve ompløjede og anvendte til andre Høstafrøder, hvorved det for 1901 angivne Foldtal for de Arealer, hvoraf Hvede faktisk indhøstede, kommer til at angive Forholdet gunstigere, end Tilfældet var i Virkeligheden. For Landet som Helhed saavel som for dets to Hoveddele staar Aaret 1901 med de laveste Foldtal i Femaaret, og i den Periode, for hvilken Høststatistik foreligger (1875—1901), findes der kun lavere Foldtal for Hvede i 1876, 1881 og 1888. Rugen staar for Landet som Helhed med det næstlaveste Foldudbytte i 1901 af de betragtede 5 Aar, og noget mere Ompløjning end sædvanlig har vel ogsaa fundet Sted for denne Afrøde; men dels afviger Foldudbyttet for Rugen ikke væsentlig fra et Gennemsnitsudbytte, dels falder Nedgangen udelukkende paa Øerne, idet Jylland har indhøstet flere Fold i 1901 end i 1897—1901 gsntl. Byg har et Foldudbytte, der paa det nærmeste svarer til et Gennemsnitsudbytte, og det gælder baade for Landet som Helhed og for dets to Hoveddele. Havren har i 1901 ikke naaet Gennemsnitsudbyttet, hvilket gælder baade for Lan-

det som Helhed og for Øerne og Jylland; Afstanden fra Middeldudbyttet er større for Øerne end for Jylland. Dette gælder ogsaa Blandsæden, som paa Øerne gav en Del mindre end en Middelhøst, men for Jylland, og ogsaa for Landet som Helhed, naar op imod en Middelhøst. I det store og hele faar man altsaa det Indtryk af Gennemsnitsfoldene, at Sædhøstens Mængdeudbytte i 1901 har svaret til et Middelaars Udbytte undtagen for Hveden, hvor den var langt under, og at Høstudbyttet, sammenlignet med de tidligere Aar, var tarveligere paa Øerne end i Jylland. Udstrækker man Sammenligningen til de reviderede Høsttal for de 23 Aar 1875—97, viser det sig, at Hvede og Rug for 1901 staar med et lavere Foldudbytte end i 1875—97 (Hvede 10,6 mod 12,1, Rug 8,6 mod 8,9), Byg og Havre derimod med større Foldudbytte i 1901 (Byg 10,8 mod 10,0, Havre 11,9 mod 11,2).

Til Oplysning om Sædafgrødens Vægtudbytte har Bureauet foretaget en Centneropgørelse for Høsten i 1901; ved Beregningen er man gaaet ud fra den S. 16 anførte Vægtangivelse pr. Td. Sæd. Resultatet af Udregningen er, at der af de enkelte Sædafgrøder blev indhøstet:

Hvede	512928	Centner
Rug	8,622490	—
2-radet Byg	8,323265	—
6-radet Byg	2,274532	—
Havre	13,265882	—
Blandsæd	5,146144	—
Boghvede	180307	—
Ærter m. v.	270796	—

I alt... 38,596344 Centner

Det i 1901 indhøstede samlede Kærneudbytte kan altsaa anslaaes til 38,6 Mill. Centner, hvoraf over Tredjedelen faldt paa Havre, godt Fjerdedelen paa Byg, mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{5}$ paa Rug, medens der paa Blandsæd faldt knap $\frac{1}{7}$.

Hvad Sædafgrødernes Værdiudbytte angaar, vil det være

af Interesse at kende de Priser, som ere lagte til Grund ved Udregningen. Til Belysning af dette Forhold anføres nedenfor Kapitelstaksterne for de enkelte Sædarter i Gennemsnit for hele Kongeriget for de sidste Aar og for 1875—97 gsnth. Det maa dog erindres, at det er de enkelte Egenes Kapitelstakster og ikke Landets Gennemsnitstakster, der anvendes ved Høstværdiens Udregning:

Kapitelstaksterne for Afgrøden:

	1901	1900	1899	1898	1897	gsntl. 1875-97
	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.
af Hvede.	11,92	10,48	10,83	12,08	13,11	14,19
- Rug	10,08	9,88	10,74	10,38	9,88	11,20
- Byg	9,53	9,28	10,12	9,54	9,17	10,31
- Havre	7,18	6,84	7,01	6,95	7,10	7,37
- Boghvede	9,98	9,85	9,91	9,66	9,00	9,56
- Ærter	11,88	11,39	11,54	11,35	11,38	13,33

Det ses af denne Oversigt, at Prisen for alle Afgrøder var højere for 1901 end for 1900, men paa den anden Side overalt (undtagen for Boghvede) lavere i 1901 end i Gennemsnit for de 23 Aar 1875—97. I de sidste 5 Aar have Priserne svinget op og ned; stiller man 1901 i Forhold til Gennemsnittet af de 5 Aar 1897—1901, viser det sig, at Havren staar med den højeste Pris i 1901 af de 5 Aar, medens Rugprisen i 1901 er under Gennemsnittet, Bygprisen lig med Gennemsnittet og Hvedeprisen lidt over. Det maa dernæst erindres, at det er Foraarssædens Pris, som lægges til Grund ved Beregningen af Blandsædens Værdi, og Bygværdien ved Beregningen af Kartofflernes og Foderroernes Pris, hvorfor disse Afgrøder ogsaa ere beregnede med højere Priser i 1901 end i 1900, hvilket ligeledes gælder Værdien af Hø og Halm, hvor Prisen paa Byg og Havre, som alt omtalt, lægges til Grund for Prisberegningen.

Naar de ovenfor anførte Kapitelstakster for hele Landet multipliceres med de gennemsnitlige Foldtal for hele Landet, ses det,

at Værdiudbyttet pr. Tønde Land udgjorde af det Areal, der var besaaet med:

	1901	1900	1899	1898	1897	gsntl. 1875-97
	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.	Kr. ø.
Hvede ...	126,35	153,00	160,28	146,17	184,85	171,70
Rug	86,69	94,85	94,51	80,96	85,96	99,68
Byg	102,92	105,79	109,30	103,99	88,03	103,10
Havre ...	85,44	87,55	82,72	91,74	79,52	82,54

For Hvedens Vedkommende staar Høstaaret 1901 med langt det laveste Værdiudbytte pr. Td. Ld., en naturlig Følge af det tarvelige Foldudbytte, denne Kornsort gav i 1901, medens Prisen dog paa den anden Side var noget højere i 1901 end i de to nærmest foregaaende Aar, men lavere end i 1898, 1897 og 1875—97 gsntl. Udbyttet pr. Td. Rugareal var nok lavt i 1901, men dog ikke det laveste i de her betragtede Aar, idet 1898, som gav det ringeste Foldudbytte, staar nederst. Prisstigningen for 1901 har saaledes ikke kunnet opveje Nedgangen i Foldudbyttet. Dette gælder ogsaa om Byggen, hvor Udbyttet pr. Td. Ld., trods den højere Pris, er en Del lavere i 1901 end i 1900; den er ogsaa lavere end i 1899 og 1898, hvilket skyldes i Sammenligning med 1898 baade lavere Pris og mindre Foldudbytte, i Sammenligning med 1899 kun den lavere Pris i 1901; derimod er Udbyttet større end i 1897, hvor baade Fold og Pris vare lavere. Nedgangen i Sammenligning med 1875—97 skyldes udelukkende Prisfaldet, idet Foldudbyttet i 1901 var betydelig større. For Havrens Vedkommende bevirker Nedgangen i Foldudbyttet fra 1900 til 1901 lavere Udbytte pr. Td. Ld. i 1901 trods Prisopgangen; i 1899 og 1897 var baade Prisen lavere og Foldudbyttet mindre end i 1901, medens for 1898 det langt større Foldudbytte, trods lavere Pris end i 1901, giver et større samlet Udbytte pr. Td. Ld. I 1875—97 var Prisen nok højere, men paa den anden Side var Foldudbyttet saa meget lavere, at Resultatet dog bliver mindre Udbytte pr. Td. Ld. Havreareal end i 1901.

Rodfrugterne falde naturlig i tre Adelinger, nemlig a) Kar- tofler, b) Sukker- og Cikorerødder — de Rodfrugter, som væsentlig

fremstilles til Salg — og c) Foderroer (Gulerødder, Runkelroer og «Andre Foderroer», hvorunder Turnips og Kaalrabi). Udbyttet af Kartoffelavlén i 1901 var 5,57 Mill. Tdr. til en Værdi af 13,19 Mill. Kr. (deraf faldt paa Øerne 1,46 Mill. Tdr. til 3,46 Mill. Kr., paa Jylland 4,11 Mill. Tdr. til 9,73 Mill. Kr.); Udbyttet af Sukker- og Cikorierødder var 9,28 Mill. Ctnr. til en Værdi af 6,46 Mill. Kr. (deraf paa Øerne 9,12 Mill. Ctnr. til 6,28 Mill. Kr., i Jylland 0,16 Mill. Ctnr. til 0,18 Mill. Kr.); Udbyttet af Foderroer var 61,90 Mill. Tdr. til en Værdi af 53,46 Mill. Kr. (deraf paa Øerne 23,41 Mill. Tdr. til 22,04 Mill. Kr., i Jylland 38,49 Mill. Tdr. til 31,42 Mill. Kr.). Med Hensyn til Rodfrugterne har der fundet en stærk Forøgelse Sted i de hertil anvendte Arealer, og navnlig har Tilgangen i det til Foderroerne anvendte Areal været overordentlig betydelig, selv om der ogsaa for Kartofler og navnlig for Sukkerroer var en Del Fremgang. Dette har naturligvis maattet medføre en overordentlig stærk Opgang i det i 1901 indhøstede Udbytte, som især viser sig for Foderroer, men ogsaa for Sukkerroer¹⁾. Med Hensyn til Værdiudregningen for Rodfrugterne henvises dels til de S. 16 omtalte Forandringer i det Forhold, hvori Rodfrugter hidtil bleve satte til Byg, dels til Kapitelstakstopgørelsen S. 21. Sukkerroernes Værdi — 68 Øre pr. Ctnr. — er en Del lavere end i de nærmest foregaaende Aar (77 à 78 Øre), hvilket ogsaa gælder for Cikorierødderne med 1,15 Kr. pr. Ctnr.

Ligesom for Sædafgrøderne angives nedenfor en Foldbe-
regning for de forskellige Arter af Rodfrugter:

Gsntl. Foldudbytte (a: Udbytte i Tdr., respkt. Ctnr., pr. Td. Ld.).

	Kartofler	Sukker-	Cikorie-	Gule-	Runkel-	Andre	
		roer	rødder	rødder	roer	Foderroer	
	Tdr.	Ctnr.	Ctnr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	
Øerne	1901	53,3	338,2	248,3	211,0	270,6	245,5
	1900	64,6	332,8	262,7	221,5	299,4	260,7
	1899	54,0	288,7	217,1	179,6	228,1	214,7
	1898	48,3	240,5	251,1	185,5	202,5	219,5
	1897	54,5	337,0	233,8	237,9	276,6	232,0

¹⁾ Efter Oplysning fra Sukkerfabrikerne var Udbyttet af Sukkerroehøsten i 1901: 9,048000 Centner, hvilket stemmer ganske godt med de i Tabellen angivne 8,972000 Ctnr. og for saa vidt yder en god Garanti for den til Grundlag for Undersøgelsen liggende Beregningsmaades Rigtighed.

	Kartofler	Sukker- roer	Cikorie- rødder	Gule- rødder	Runkel- roer	Andre Foderroer	
	Tdr.	Ctnr.	Ctnr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	
Jylland	1901	57,3	266,4	184,0	205,8	242,0	235,2
	1900	61,2	296,3	212,5	213,0	281,1	266,8
	1899	48,7	290,3	181,2	181,6	251,4	220,7
	1898	42,4	287,5	147,0	203,7	234,1	253,0
	1897	53,5	273,0	213,9	217,6	267,0	239,4
Danmark	1901	56,2	338,0	214,8	207,9	265,2	235,8
	1900	62,2	332,6	240,6	218,3	297,9	266,2
	1899	50,3	288,7	201,3	180,3	230,0	220,1
	1898	44,2	240,8	205,4	192,4	205,1	250,0
	1897	53,8	336,6	225,7	230,3	275,8	238,7

Gaar man, paa samme Maade som ved Sædafgrøderne, ud fra Gennemsnitsfoldudbyttet af de 5 Aar som en Middelhøst, opviser Aaret 1901 et Udbytte for Landet som Helhed, der er over Middelhøst for Kartoffler, Sukkerroer, Gulerødder og Runkelroer, under Middelhøst for «Andre Rodfrugter» og Cikorierødder, hvilken sidste Afgøde i øvrigt kun spiller en ganske underordnet Rolle. Men for øvrigt staar Udbyttet i 1901 betydelig tilbage for det i 1900, hvilket Aar viste særdeles gunstige Resultater for Rodfrugtafgrøderne; kun Sukkerroerne danne en Undtagelse, idet 1901 her staar med det største Foldudbytte i Femaaret og overgaar baade 1900 og 1897, for ikke at tale om de særdeles daarlige Sukkerroear 1898 og 99. Overvægten i Rodfrugtafgrøden for 1900 i Sammenligning med 1901 findes ogsaa for Landets to Hoveddele for de enkelte Afgøder, undtagen for Sukkerroer paa Øerne, hvor Foldudbyttet er større i 1901 end i 1900. (Sukkerroerne i Jylland fremvise et større Udbytte i 1900 end i 1901, men da Sukkerroedyrkingen som bekendt kun spiller en ganske underordnet Rolle i denne Landsdel, kommer dette i Virkeligheden ikke til at øve Indflydelse paa Hovedresultatet). I øvrigt staa Rodfrugtafgrøderne paa Øerne alle med et større Foldudbytte i 1901 end det gennemsnitlige, alene med Undtagelse af Kartoffler, medens i Jylland foruden Sukkerroerne tillige Cikorierødder, Runkelroer og «Andre

Foderroer» have givet et mindre Foldudbytte end det gennemsnitlige, Kartofler og Gulerødder et større. Rodfrugterne synes altsaa at have givet et Udbytte, der svarer til noget over en Middelhøst, og medens Sædens Udbytte, sammenlignet med tidligere Aar, var tarveligere i 1901 for Øerne end for Jylland, synes det modsatte at have været Tilfældet med Rodfrugterne, hvor Øerne synes at staa gunstigere end Jylland; men her maa det dog ikke tabes af Syne, at de store ny tilkomne Arealer — navnlig i Jylland og maaske paa tarvelig Jord — foruden Jyllands senere Saatid kan bidrage til at trække Udbyttet nedad.

Dyrkningen af Handelsplanter ρ : Raps, Humle og Tobak er af ganske underordnet Betydning her til Lands og antages paa det nærmeste at have lagt Beslag paa de samme Arealer i 1901 som konstateret i 1896. Det samlede Udbytte af disse tre Afgrøder var i 1901: 14065 Ctnr. til en Værdi af 317262 Kr. (heraf Øerne 10577 Ctnr. til 260687 Kr., Jylland 3488 Ctnr. til 56575 Kr.). Saavel i Mængde som i Værdi har Udbyttet i 1901 været en hel Del lavere end i de nærmest foregaaende Aar.

Det samlede Høudbytte androg i 1901: 3,34 Mill. Læs (à 1000 Å) til en Værdi af 68,56 Mill. Kr. (heraf faldt paa Øerne 1,53 Mill. Læs til 31,25 Mill. Kr., paa Jylland 1,81 Mill. Læs til 37,31 Mill. Kr.). Medens det til Høafgrøde anvendte Agerareal er gaaet noget ned — væsentlig paa Øerne —, ere Engene tiltagne i Udstrækning, saaledes at det samlede til Høafgrøder anvendte Areal snarest er noget større i 1901 end efter Opgørelsen af 1896.

Ligesom for Sædafgrøden og Rodfrugter skal nedenfor gives Oplysning om det i de sidste 5 Aar opgivne Udbytte af Høarealerne:

Gsntl. Udbytte (ρ : Udbytte i Læs à 1000 Å pr. Td. Ld.).

	Agerhø	Enghø	
	Læs	Læs	
Øerne	1901.....	4,6	3,9
	1900.....	3,0	3,2
	1899.....	3,5	3,1
	1898.....	5,7	4,0
	1897.....	4,5	3,5

	Agerhø	Enghø	
	Læs	Læs	
Jylland	1901.....	3,6	3,0
	1900.....	2,4	2,9
	1899.....	3,2	2,8
	1898.....	4,5	3,1
	1897.....	3,0	2,8
Danmark	1901.....	4,1	3,2
	1900.....	2,7	3,0
	1899.....	3,4	2,8
	1898.....	5,1	3,3
	1897.....	3,8	2,9

Af ovenstaaende Talrækker ser man først og fremmest, at Svingningerne i Udbyttet fra Aar til Aar, som naturligt er, ere langt mindre for Enghøets end for Agerhøets Vedkommende. Dernæst at Aaret 1901 maa regnes for et godt Høaar, og navnlig langt bedre end det nærmest forudgaaende Aar, medens det paa den anden Side staar tilbage for det, især for Agerhøets Vedkommende, særdeles gunstige Aar 1898. Dette gælder saavel for Landet som Helhed som for dets to Hoveddele. Gaa vi, som ovenfor, ud fra, at Gennemsnittet af de fem Aar betegner en Middelhøst, finde vi, at Aaret 1901 staar en Del over Middelhøst, især for Agerhøets, men ogsaa for Enghøets Vedkommende (for den sidste Afgrøde navnlig paa Øerne); dette gælder baade hele Landet og dets to Hoveddele.

Halmen, hvormed Oplysning første Gang indsamledes for Aaret 1897, har Bureauet i nærværende Høstberetning taget med ind i Behandlingen ligestillet med de øvrige Afgrøder, medens den tidligere behandledes særskilt bag efter de øvrige Afgrøder, hovedsagelig fordi Oplysninger paa dette Omraade kun forelaa for saa faa Aar. Der er i Aaret 1901 i alt indhøstet 5,99 Mill. Læs à 1000 æ til en Værdi af 61,59 Mill. Kr. (heraf faldt paa Øerne 2,89 Mill. Læs til 29,55 Mill. Kr., paa Jylland 3,10 Mill. Læs til 32,04 Mill. Kr.).

Der opgives i de fem Aar at være indhøstet pr. Td. Ld. nedenstaaende Antal Læs Halm:

Gsntl. Udbytte (o: Læs Halm à 1000 R pr. Td. Ld.).

		Hvede	Rug	Byg	Havre	Blandsæd	Bog- hvede	Ærter
		Læs	Læs	Læs	Læs	Læs	Læs	Læs
Øerne	1901	2,6	4,6	2,6	3,0	3,0	2,2	3,1
	1900	3,3	4,2	2,2	2,7	2,7	2,9	3,0
	1899	3,2	3,9	2,0	2,2	2,3	2,0	2,5
	1898	4,3	5,3	2,4	3,1	3,0	2,2	3,6
	1897	3,7	4,6	2,1	2,6	2,5	2,6	3,0
Jylland	1901	2,7	2,9	2,2	2,5	2,7	1,5	2,6
	1900	3,5	2,7	2,1	2,5	2,6	1,7	2,5
	1899	3,0	2,6	1,9	2,1	2,4	1,4	2,3
	1898	3,8	3,3	2,3	2,7	2,8	1,2	2,6
	1897	3,0	2,6	1,7	2,1	2,2	2,1	2,2
Danmark	1901	2,6	3,5	2,5	2,6	2,8	1,6	3,0
	1900	3,3	3,3	2,2	2,5	2,6	1,7	2,9
	1899	3,1	3,1	2,0	2,1	2,3	1,4	2,4
	1898	4,2	4,1	2,3	2,8	2,9	1,2	3,4
	1897	3,6	3,3	2,0	2,2	2,4	2,1	2,8

Ligesom de andre Foderafgrøder — Rodfrugter og Hø — gav ogsaa Halmen et godt Udbytte i 1901, og herved blev der i Tidens Løb skaffet nogen Erstatning for det paa Grund af Sommerheden og Regnmangel mere end tarvelige Udbytte af Sommergræsningen.¹⁾ Alle vigtigere Sædarter gav et større Halmudbytte i 1901 end i 1900 alene med Undtagelse af Hveden, hvor naturligvis den almindelige

¹⁾ Der har ogsaa af Hø og Halmudbyttet i 1901 været en Del tilovers til Udførsel, hvilket fremgaar af nedenstaaende Oversigt. Der udførtes:

af Halm i Halvaaret Oktober 1899—April 1900	722000 Pd.
— — — — — 1900— — 1901	279000 -
— — — — — 1901— — 1902	2,505000 -
af Hø i Juli 1899—April 1900	ca. 2,500000 -
- 1900— - 1901	3,200000 -
- 1901— - 1902	13,300000 -

Misère for denne Kornsort ogsaa maatte gøre sig gældende med Hensyn til Halmudbyttet. Dog stod 1901 som Halmaar betragtet tilbage for det særdeles gunstige Aar 1898 med sit — navnlig for Øerne — særdeles rigelige Halmudbytte, men sidste Aars Halm-afgrøde var dog større end et Gennemsnitsaars, dette forstaaet som Gennemsnit af de 5 Aar 1897—1901. Det gælder saavel for hele Landet som for dets to Hoveddele med alle Sædafgrøders Halmudbytte undtagen Hveden og Boghveden.

Høstværdi pr. anvendt Td. Land:

A m t	Høstværdi uden Halmudbytte					Halmudbytte				Tilsammen			
	1901	1900	1899	1898	1875 -97	1901	1900	1899	1898	1901	1900	1899	1898
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
København	110	113	110	109	128	18	16	15	20	128	129	125	129
Frederiksborg	99	105	105	116	122	20	16	13	25	119	121	118	141
Holbæk	115	115	118	119	117	22	19	19	22	137	134	137	141
Sorø	111	116	122	117	118	22	20	18	23	133	136	140	140
Præstø	109	110	113	111	113	22	20	20	24	131	130	133	135
Bornholms	105	105	101	112	115	24	23	22	23	129	128	123	135
Maribo	118	118	122	118	123	18	17	16	19	136	135	138	137
Svendborg	113	112	114	118	112	22	21	20	26	135	133	134	144
Odense	120	115	120	125	118	24	19	18	24	144	134	138	149
Øerne	113	113	115	117	118	21	19	18	23	134	132	133	140
Vejle	106	95	99	97	94	20	21	19	22	126	116	118	119
Aarhus	106	95	98	105	96	18	18	16	21	124	113	114	126
Randers	97	89	85	94	87	18	17	16	19	115	106	101	113
Aalborg	78	77	68	75	69	15	14	11	15	93	91	79	90
Hjørring	82	77	72	80	70	16	16	16	19	98	93	88	99
Thisted	102	100	95	102	94	15	14	13	16	117	114	108	118
Viborg	88	84	79	79	78	14	14	11	15	102	98	90	94
Ringkøbing	81	82	83	81	76	14	14	15	16	95	96	98	97
Ribe	74	76	75	78	71	15	15	16	17	89	91	91	95
Jylland	89	85	83	87	81	16	16	15	18	105	101	98	105
Danmark	99	97	97	99	97	18	17	16	20	117	114	113	119

— Idet man i øvrigt henviser til selve Hovedtabellerne, der for hvert Amt meddele hver enkelt Afgrødes indhøstede Mængde og Værdi, og for Landet som Helhed samt for dets to Hoveddele til Sammenligning tillige anfører Tallene for de to foregaaende Aar, skal man sluttelig for Landets enkelte Amter i hosstaaende Tabel (S. 28) angive Værdien af Høsten pr. Td. Land af det til Høstafgrødernes Fremstilling anvendte Areal. Det anføres for Aarene 1898—1901 enkeltvis, og her er ogsaa Halmudbyttets Værdi særskilt medtagen, hvilket ikke har kunnet ske for 1875—97, hvor der ikke blev indsamlet Data om Halmen.

Af Tabellen fremgaar det, at Høstudbyttet (bortset fra Halmen) pr. anvendt Tønde Land Høstareal i de sidste 4 Aar for Landet som Helhed har udgjort omkring 98 Kr. pr. Td. Land, i 1875—97 gsnth. var det 97. For Landet som Helhed er der altsaa ikke store Forskelligheder; men gaar man mere i det enkelte, vil man træffe store Afvigelser fra Aar til Aar og fra Landsdel til Landsdel.

Af størst Interesse er den Forskel, der gør sig gældende inden for de to Hovedlandsdele, Øerne og Jylland, i Tidens Løb. Tabellen viser her, at der paa Øerne i de sidste 4 Aar hvert Aar er indhøstet et mindre Udbytte pr. Td. Ld. anvendt Areal end i 1875—97 gsnth., medens det omvendte var Tilfældet i Jylland.

Til mere i det enkelte gaaende Oplysning herom anføres nedenstaaende Oversigt over Øernes og Jyllands Høstudbytte (uden Halm) for hele den Tid, hvor statistiske Oplysninger om Høstudbyttet foreligge:

	Øerne	Jylland	Øernes Høstværdi større (+) ell. mindre (÷) end Jyllands
	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.
1875—79 gsnth. . .	163,5	126,1	+ 37,4
1880—84 — ..	162,3	145,8	+ 16,5
1885—89 — ..	143,2	128,4	+ 14,8
1890—94 — ..	159,4	147,3	+ 12,1
1895—99 — ..	159,3	158,9	+ 0,4
1900.....	156,0	163,6	÷ 7,6
1901.....	158,4	179,4	÷ 21,0

Medens altsaa i Periodens Begyndelse Øernes Høstudbytte stod betydelig over Jyllands, blev denne Overvægt fra Femaar til Femaar stadig formindsket, og er i de sidste Aar afløst af Overvægt for Jylland. Forskellige Forhold øve deres Indflydelse i denne Henseende; men naturligvis er det de synkende Kornpriser, som have hidført Nedgangen i Høstværdien. Der har nemlig fundet Opgang Sted i Foldudbyttet, og der er ogsaa stadig taget nye Arealer ind under Høstarealet;—dette sidste spiller navnlig en Rolle i Jylland, og for denne Landsdel maa det ogsaa erindres, at Prisfaldet for Havren — Jyllands Hovedkornsort — har været forholdsvis mindre end for de andre Kornsorter.

Nedgangen i Høstværdien pr. Td. Ld. fra Gennemsnittet af de 23 Aar til de sidste Aar genfindes ingeniunde i alle Øernes Amter; paa Fyn har der saaledes tværtimod fundet Opgang Sted, for Lolland-Falster en ubetydelig Nedgang, men for Bornholm og Sjælland en større Nedgang. Det største Fald findes i Københavns og Frederiksborg Amter; i Holbæk og Sorø Amter er der ikke Nedgang, og i Præstø Amt er den højst ubetydelig. I Jylland finder man vel overalt Opgang; størst var den i de 3 nordlige Amter (Aalborg, Hjørring og Thisted A.), mindst i de 3 sydøstlige (Vejle, Aarhus og Randers A.), medens de 3 sydvestlige (Ribe, Ringkøbing og Viborg A.) indtage en Mellestilling.

Af Svingningerne fra Amt til Amt skal man gøre opmærksom paa, at der i 1901 paa Øerne indhøstedes størst Udbytte pr. Td. Ld. i Odense Amt (120 Kr. pr. Td. Ld.), mindst i Frederiksborg Amt (99 Kr.); det samme er Tilfældet i 1898—1901 gsntl.; ogsaa her staar Odense Amt øverst, men Maribo Amt naar tæt op derimod, og Frederiksborg Amt danner sammen med Bornholms Amt den laveste Grænse. I Jylland naa i 1901 de to sydøstlige Amter (Vejle og Aarhus Amt) højest med 106 Kr. pr. Td. Ld., medens Ribe Amt staar lavest med 74 Kr. Ogsaa i de 4 Aar 1898—1901 i Gennemsnit staar Aarhus Amt højest, tæt efterfulgt af Vejle og Thisted Amter, medens Aalborg og Ribe Amt have mindst Udbytte.

Svingningerne i Halmudbyttets Værdi pr. Td. Ld. af det hele

Høstareal ere forholdsvis set noget større end for de øvrige Afgrøder under eet. Ogsaa her gøre dels Forandringer i selve Udbyttet dels Prissvingninger deres Indflydelse gældende. Aaret 1901 fremviser større Værdi end de to nærmest foregaaende Aar, men lavere end 1898, hvilket udelukkende skyldes det større Mængdeudbytte i 1898, da Priserne, der bleve lagte til Grund, vare højere i 1901 end i 1898.

Nærværende Høstberetning giver ikke talmæssige Data om Sommergræsningen, da positive Opgivelser herom ikke foreligge; at dette er en Mangel, som bør søges afhjulpen, ligger i Sagens Natur, men naturligvis vil det være vanskeligt at tilvejebringe de hertil nødvendige Udbyttebetegnelser. Sagen har i det forløbne Aar foreligget til Bureauets Overvejelse, og man haaber ad Aare ved sagkyndig Bistand at kunne naa til et Resultat med Hensyn til Opgivelsen af denne vigtige Afgrødes Udbytte. Her skal kun bemærkes, at Sommergræsningen i 1901 var under et Middelaars og paa sine Steder endog overordentlig tarvelig.
